

DEEL 4 UIT DE SERIE MUSEUM DE LAKENHAL VERNIEUWT

De verbouwing, uitbreiding en restauratie van Museum De Lakenhal gaat nu hard. Tweederde van de bouwwerkzaamheden is af en half maart wordt een letterlijk HOOGTEPUNT verwacht: het ‘pannenbier’ staat al koud. Binnenkort gaat de verbouwing van het museum de volgende fase in: afwerken, inrichten en *details, details, details*. Museum De Lakenhal stond in haar oorspronkelijke bouwjaar 1640 aan de rand van LEIDEN, maar staat vandaag de dag middenin het centrum en wordt onderdeel van het toekomstige Cultuurkwartier. Directeur *Meta Knol* en haar team kunnen niet wachten tot ze het museum weer terug kunnen geven aan het publiek.

EEN BIJZONDERE OPDRACHT

Het tijdelijke kantoor van Meta Knol ligt pal naast de nieuwbouw. Aan de andere kant van de muur hoor je kloppen, zagen, boren en overleg tussen vaklieden op de steigers. Het museum mag dan gesloten zijn tijdens de bouw, iedereen is hier de hele dag druk in de weer: 'We houden ons intensief met de bouw bezig. Formeel wordt het gebouw overgedragen aan de aannemer in zo'n situatie als deze, maar wij staan er zo niet in. Officieel hebben wij een adviserende functie. We hebben 5.000 vierkante meter

museum ontruimd en we zijn bezig met de voorbereidingen om straks open te gaan met een volledig ingericht museum waarin de collectie mooier getoond wordt dan ooit tevoren. Ondertussen werken we al aan tentoonstellingen voor 2019 en verder. Zo zijn we net terug uit Oxford om in samenwerking met het Ashmolean Museum de tentoonstelling over de jonge Rembrandt voor te bereiden, die in het najaar in Museum De Lakenhal te zien zal zijn.'

Goudleerbehang

Genoeg te doen dus. Museum De Lakenhal is in de laatste fase van de verbouwing aanbeland, maar van 'klaar' is nog zeker geen sprake: 'We zitten op tweederde en we lopen mooi op schema. Dus het schiet het op.'

De nieuwe structuur wordt zichtbaar. Wat afwerking betreft moet er nog veel gebeuren. Veel collectieonderdelen, zoals bijvoorbeeld het goudleerbehang in de Staalmeesterskamer, zijn uitgenomen voor restauratie. Wanneer het gebouw over een paar maanden wordt opgeleverd wordt het goudleerbehang teruggeplaatst. Vervolgens wordt de klimaatinstallatie ingeregeld, moet er schoongemaakt worden, en dan pas komt de rest van de collectie. Dus er zijn nog veel fases te gaan, maar de echte bouw is inmiddels alle kritische punten gepasseerd. Half maart wordt het hoogste punt bereikt.

Zorgvuldig

Het idee voor een verbouwing en uitbreiding van Museum De Lakenhal

kwam niet zomaar uit de lucht vallen. Eén van haar voorgangers, museumdirecteur Coert, had al in de jaren '30 grootse plannen voor de restauratie van het museum, zo staat te lezen op het ingelijste vergeelde krantenbericht uit januari 1939 aan de muur: 'De voorganger van Coert, Overvoorde, kon dankzij een gift de Papevleugel laten bouwen. Toen Coert later directeur werd, heeft hij voor de oorlog op zijn typemachine een notitie gemaakt over zijn droom: 'expositiezalen voor De Lakenhal'. In 1951 werden de eerste panden aan de Lammermarkt aangekocht en onderhoud aan De Lakenhal werd jarenlang uitgesteld, in afwachting van de restauratie. Begin jaren '90 zou het allemaal gaan gebeuren, maar het is nooit gebeurd. Toen ik hier in 2009 als directeur begon, werd er tegen me gezegd: 'Meta, dream on'. Maar na zestig jaar gaat het nu echt

De nieuwe achtergevel van Museum De Lakenhal verrijst aan het nieuwe cultuurplein aan de Lammermarkt

'WANNEER WE ALLES STRAKS IN GEREEDHEID HEBBEN GEBRACHT, KUNNEN WE MUSEUM DE LAKENHAL WEER TERUGGEVEN AAN HET PUBLIEK'

Start van het bijzondere metselwerk in 'muizentandverband' aan de achtergevel

Plaatsing van de boogconstructie in de achtergevel

Oude poorten worden nauwkeurig herplaatst

Burgemeester Henri Lenferink bestudeert het restauratieproces

'Ik had er uren kunnen rondlopen'

Burgemeester Henri Lenferink bracht in februari een bezoek aan de bouw. Hij liet zich uitgebreid informeren over het proces van verbouwen en uitbreiden, maar als historicus had ook de restauratie zijn volle interesse.

'Museum De Lakenhal is een belangrijk museum voor Leiden waar we heel trots op zijn. Zo tijdens de verbouwing wordt een heel belangrijke waarde extra zichtbaar. Het gebouw laat de sporen van bijna 375 jaar bouwgeschiedenis zien. Ik had er nog wel uren rond kunnen lopen. Je wordt bijna jaloers op de mensen die dagelijks een bijdrage mogen leveren aan dit geweldig project. Het is

prachtig om te zien hoe een papieren plan werkelijkheid wordt en dat oude elementen respectvol met de nieuwe gedeeltes verbonden worden. Ik ben benieuwd naar de sfeer straks in het verbouwde museum. Hoe krijgt onze prachtige collectie hier straks een plek? Hoe worden hiermee de interessante verhalen over onze stad verteld? Ik hoop dat de tentoonstellingen niet alleen mij, maar ook een heel groot publiek zullen boeien. Museum De Lakenhal verdient het dat er heel veel bezoekers komen en blijven komen.'

Laatste fase richting hoogste punt van de nieuwbouw

gebeuren. Voor ons is dit dus een heel belangrijke en bijzondere opdracht. Ik vind het fantastisch dat ik op dit moment directeur van dit museum kan zijn om het mee te maken. Tegelijkertijd voel ik me enorm verantwoordelijk voor hoe het loopt. We zijn een publiek instituut en alleen het gebouw al is van zo'n groot historisch belang dat we niet zorgvuldig genoeg kunnen zijn.'

Puzzelwerk

Het museum pand is meer dan een gebouw: Het maakt onderdeel uit van de collectie. En dat betekent dat de nieuwbouw perfect moet worden afgestemd op 'the grand old lady'. De verbouwing gaat ook over vasthouden, het gebouw is de kern van het museum. De afgelopen periode is bijvoorbeeld gewerkt aan de plaatsing van de klimaatinstallatie. Het is een 17e eeuws gebouw, daar horen geen leidingen in. Er is gepuzzeld om de nieuwe klimaatinstallatie geheel onzichtbaar aan te brengen. Elke holle ruimte die in het gebouw aanwezig is, wordt gebruikt.

Nieuw stukje Leiden

Museum De Lakenhal staat niet op zichzelf, maar gaat deel uitmaken van het Cultuurkwartier. Het museum krijgt een nieuwe gevel aan de Lammermarkt. De stad transformeert. Het heeft een oud gezicht en een

nieuw gezicht gekregen. En de kritiek op de gevel... Het hoort er een beetje bij. Het wordt een landmark, echt iets met karakter. Meta Knol: 'Het is onze verantwoordelijkheid om keuzes te maken. Later moet men maar oordelen of het een goede keuze is geweest of niet niet, maar ik kijk ernaar uit om het aan iedereen te laten zien. Dit hele gebied verandert enorm, de openbare ruimte komt op orde, de voorzieningen komen op orde. Museum De Lakenhal, De Nobel, straks het filmhuis er nog bij, daarna kan er culturele programmering toegevoegd gaan worden. Allemaal op een manier die past bij Leiden en bij het Cultuurkwartier.'

Cadeau voor de stad

De toekomst belooft veel moois voor Museum De Lakenhal, het Cultuurkwartier en Leiden in het algemeen. Maar boven alles verheugt het museumteam zich op de opening van het vernieuwde museum: 'Het object van onze aandacht, het museum, is gesloten. Dat is voor ons allemaal best lastig. We missen de bezoekers, vertelt Meta Knol. Maar wat we allemaal voor ogen hebben is ons cadeau voor de stad. Wanneer we alles straks in gereedheid hebben gebracht, kunnen we Museum De Lakenhal weer teruggeven aan het publiek.'

lakenhal.nl/vernieuwt

Een van de museumzalen in de nieuwe tentoonstellingsvleugel

'OM IN EEN 17E EEUWS GEBOUW EEN NIEUWE KLIMAATINSTALLATIE GEHEEL ONZICHTBAAR AAN TE BRENGEN, IS ECHT PUZZELWERK'

